

Mellem barmhjertighed og krig

Sommerudstilling i Løgumkloster Kirke

Af Erik Fredens
erikfredens@gmail.com

Man bliver lidt ydmyg, når man træder ind i dormitoriet

et i Løgumkloster Kirke. Her midt i munkenes gamle sovegemak, cistercienserordenen, er der ikke pyntet op til en rolig nattesøvn i de smukt restaurerede lokaler. Her er udfordringer for både

øje og sind, og masser af stof til eftertanke. Det er ikke omgivelser for folk med søvnbesvær.

Flankeret af Astrid Noacks stærke gengivelse af kristus på korset fra 1965

Georges Rouault og Astrid Noack i dormitoriet.

Det ville være så smukt at elske.

Kristus forhånet.

udfolder Georges Rouault sig med en værkserie af dimensioner. I alt 56 sort/hvide billeder suger opmærksomheden til sig. Alle i samme format og udført i samme teknik: Akvatinte. Helhedsindtrykket kan virke lidt dystert, og det er tydeligt, at der er meget på sinde, men det er udfordrende, at gå i lag med serien – billede for billede.

Serien blev til i årene 1916 til 1927, og afsættet er 1. Verdenskrigs rædsler. Den skulle egentlig have været på i alt 100 værker, men forblev uafsluttet på

58 billeder, hvoraf de 56 altså er repræsenteret her. Trykkeprocessen, uheld undervejs – herunder 2, Verdenskrig - forsinkede udgivelsen, så den først så dagens lys i 1948. Vi møder et panorama over menneskets forhold: Elendighed, smerte, lidelse og død, de evige eksistensvilkår, men der er også styrke og håbets lys, og derfor seriens titel: "Guerre et Miserere" – krig og barmhjertighed, for ikke kun krigens dehumanisering er det styrende motiv, også lyset og troen på noget større og bedre ledsager

fortællingen. Udtrykkene er grove og simple med kraftige streger og med en markant modellering af formerne med righoldige gråtoner. Netop herigennem rammer billederne de stærke ekspressive udtryk.

Georges Rouault betragtede selv serien som sit hovedværk, og han havde da også dedikeret den til sin læremester Gustave Moreau.

Løgumkloster Kirke
Slotsgade 11, Løgumkloster
Frem til 11. august

Mere end ord

Dauids Samling viser udsøgt kalligrafi

Af Finn Hagen Madsen
finn@studio8.dk

Den første genstand på denne udstilling er en jernstav udformet som navnet Ali. Ordet er formet i en forenklet typografi på samme måde som moderne logotypes. Staven er bl.a. brugt af sufi-

erne til at støtte sig til under bevidst søvnafholdenhed og den smukke stav kan ses som nøglen til hele udstillingen. Her har Dauids Samling været i gemmerne for at fortælle historien om kalligrafi i den islamiske verden. Skriftsprog eksisterede også før islam, men med islams fremkomst blev skriftstykker noget helligt i sig selv.

Skrift i tre dimensioner

En stor træskulptur på udstillingen gengiver et af Guds mange navne: "al Shafi" helberederen. Teksten er spejlvendt og skaber på den måde en skulptur der er en mellemting mellem en flamme og en tulipan. Det er en smukt og let udformet skulptur der får de enkelte elementer til at svæve.

I den islamiske verden optræder indskrifter i langt flere sammenhænge end i de fleste andre verdensskulpturer. Man ser kalligrafien på alt fra pergament og papir til brugsgenstande og bygninger. Citaterne spænder bredt – fra poetiske uddrag skrevet af berømte digtere, til hædrende passager om herskere eller ejere af de bestilte værker samt tekster om kunstnerne selv. Meget ofte er der tale om korancitater. Koranen er skrevet på arabisk, og derfor anses selve skriften – når smukt udformet – som en hyldest til Gud.

Kalligrafi er kunst
På udstillingen er der en

meget seværdig video om det tekniske i den kalligrafiske proces, hvor man ser udformningen af kalligrafien i forskellige materialer. Man ser hvordan blækket siver ned i papiret og flotte sætninger blive skabt, man forstår hvorfor god kalligrafi er noget der kræver stor håndværksmæssig kunnen. Af samme grund ser man på bygninger og genstande nogen gange kunstnerens navn gengivet, nok mere som et kvalitetsstempel end en fremhævelse af kunstneren. Udstillingen er, forstået i den bedste betydning, ganske traditionelt hængt op. Der er gode tekster og mulighed for at nærstudere de enkelte genstande.

Når begrænsning fører til sublime resultater

Det er ikke almindeligt at afbilde levende væsner sammen med religiøse tekster i islam. Det har ført til eksempler på meget fantasifuld brug af skriften, som når man fx. fletter skrift og planteornamentik sammen. Det giver mulighed for at

Skål af frittegods bemalet med lustre over turkis, opak glasur.
© Dauids Samling

skabe udsøgte kombinationer, hvor teksten skjuler sig lidt i ornamentikken.

Endnu mere avanceret er de kalligrafiske værker som kaldes kalligrammer. Her ser man kompositioner tekst der danner et billede. Et eksemplerne på udstillingen viser en løve kalligraferet med en tekst om Muhammeds svigersøn Ali. Billedet må siges at være en særlig islamisk specialitet man ikke ser i andre kulturer.

Gratis adgang

Man kan ikke undgå at blive imponeret over at Dauids Samling kan belyse et enkelt emne med næsten udelukkende egne værker. På den store udstilling

eksemplificeres kalligrafiens betydning og rolle på bedste måde. De forskellige skrifttyper bliver præsenteret og vist anvendt på alt fra officielle dokumenter til metalarbejder, keramik, tekstiler og bygninger. Udstillingen er suppleret af et stort katalog med uddybende artikler. Vil man se udstillingen mere end én gang er det umagen værd og der er oven i købet fri adgang!

Dauids Samling
Kronprinsessegade 30,
København K
Frem til 26. januar 2025

Blad af pergament fra en Koran. © Dauids Samling.

Asiatisk sanselighed i silke og gru

Vietnamesiske Thao Nguyen Phan fører os med ynde og drama gennem sit lands voldsomme, men også storladne historie, i en enkel og nænsom udstilling

Af Orla Schantz
orla.schantz@gmail.com

Allerede i det første lokale støder man ikke kun bogstaveligt men også taktilt ind i et enormt gardin, der hænger ned fra Charlottenborgs højloftede sal. Man tror, det er bambus, og lader

fingrene vandre som på en xylofon, og spæde vellyde høres.

Det er stave af juteplanten. Og her åbner tragedien sig. Under 2. Verdenskrig blev de nordlige provinser i fransk Indokina erobret af japanerne, der tvang landbefolkningen til at ødelægge rismarkerne og i stedet plante jute. Det betød en af

de værste perioder med hungersnød i Vietnams historie, hvor over 2 millioner mennesker døde.

Dette eksempel på diskret dobbelttydning illustrerer Thao Nguyen Phans greb i sin kunst i udstillingen, der passende nok har den gådefulde titel "Reincarnations of Shadows".

Det er ikke kun histori-

ens fatale skygger, der nu bliver til kød og krop. Det er også nutidens mangfoldige kontraster i Vietnam, der livskraftigt er genopstået som det land i Sydøstasien, der har den højeste økonomiske vækst i et samfund, stadig styret af det kommunistiske parti.

Ved siden af det uheldsvangre jute-gardin hænger

Thao Nguyen Phan - The Flower. 2016, fundet på gaden i Ho Chi Minh City i anledning af månenytåret.

Thao Nguyen Phan - Dream of March and August. 2018.

Thao Nguyen Phan - Perpetual Brightness. 2019.

to, nærmest banale, men evige symboler på håb og fred: en fredsdue i stof og gips og et gipsrelief af en solsikke, belyst bagfra. Duen udtrykker det naive, stiske fredsbudskab, og solsikken skal symbolisere tro og trofasthed overfor det kommunistiske parti.

Begge objekter fandt Thao Nguyen Phan på gaden efter en fejring af månenytåret, der i Vietnam varer et par uger.

Det er denne kombination af det prosaiske og det poetiske, der præger Thao Nguyen Phans kunst.

I en anden sal skildres det skrøbelige og kærlige forhold mellem to søskende i en serie akvareltegninger på gennemsigtig silke. Smukt og uskyldigt i sine klare farver.

Det er motiver fra historien bag "Dream of March and August". Det fine silke-

materiale er lige så spinkelt og slidstærkt som søskende-parrets troskab og kærlighed. De mange billeder hænger fra tynde tråde i loftet, som om de svæver i et luftigt drømmesyn.

I det sidste rum har Thao Nguyen Phan med blide strøg netop malet drømmagtige motiver ovenpå siderne af en rejsebeskrivelse "Voyages de Rhodes" fra 1653 af den franske jesuitmunk Alexandre de Rhodes, der var udsendt som missionær til Vietnam.

Det er en betagende udstilling af fortid, nutid, realisme og metafysik, let tyngde og dyster tragedie.

Kunsthall Charlottenborg
Kongens Nytorv 1,
København K
Frem til 11. august

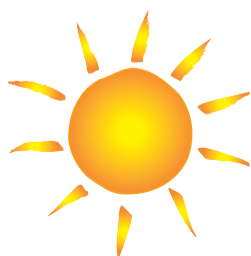
FERIE-LUKKET

Kontoret holder ferielukket frem til den 29. juli

Vores mail vil løbende blive læst

Så skriv til os på kunstavisen@kunstavisen.dk hvis du vil i kontakt med os

Rigtig god sommer

Særudstilling med Inger og Jørgen Pedersen
1. juni - 11. august

Udstillingen er fyldt med glæde og smukke farver og former. Den byder på skulpturer i bronze og rustfri stål, men også værker til væggene, skulpturer i keramik og unika borde i flere farvekombinationer.

Galleri SYD

www.gallerisyd.dk

Fernisering 17/8
Jytte Loehr & Berit Grube

Åbent: FRE-LØR kl. 11⁰⁰ - 16⁰⁰
+TORS i skolernes sommerferie

Kunstforeningen
ÅBNE DØRE SILKEBORG
Sammen om kunsten

SAMMEN OM 2024 KUNSTEN

CENSURERET Udstilling
SILKEBORG · 23.-27. NOVEMBER

TILMELD DIG PÅ

WWW.ABNE.DK